

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžf/16/2012
Identifikačné číslo spisu:	1008201859
Dátum vydania rozhodnutia:	20.03.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1008201859.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Slovenské elektrárne, a.s., so sídlom Mlynské Nivy č. 47, Bratislava, zastúpeného Mgr. Petrom Bollardtom, advokátom poskytujúcim právne služby prostredníctvom spoločnosti BOLLARDT, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Štúrova 4, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (pôvodne Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky), so sídlom Lazovná ul. 63, Banská Bystrica, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/221/13576-76360/2008/990311-r z 1. októbra 2008, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 4S/164/2008-298 z 11. novembra 2011, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4S/164/2008-298 z 11. novembra 2011 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/221/13576-76360/2008/990311-r z 1. októbra 2008, ktorým zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Daňového úradu pre vybrané daňové subjekty - dodatočný platobný výmer č. 500/230/11135/08/Kotv z 23.4.2008, ktorým podľa § 44 ods.6 písm. b/ bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 511/1992 Zb.“) bol žalobcovi vyrubený rozdiel dane z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie roku 2005 v sume 57 362 182 Sk.

V odôvodnení rozsudku krajský súd skonštatoval, že vzhľadom na obsah jednotlivých zmlúv, ktoré v rozsudku podrobne špecifikoval a opísal, ako aj vykonaných prác a dodávok sa v niektorých prípadoch jednalo o práce a dodávky realizované v roku 2004, ďalej nešlo o opravy čiastočného fyzického opotrebovania uvedených prístrojov a výpočtovej techniky, ale o zabezpečenie nových zariadení a prístrojov, pričom v niektorých prípadoch bolo možné obstaranie niektorých strojov bežne dostupných na trhu bez ich výmeny za nové prístroje, pričom žalovaný pri posúdení charakteru jednotlivých postupov žalobcu v súvislosti so zaúčtovaním nákladov, ktoré vznikli v roku 2004 do obdobia s ktorým časovo a vecne súvisia, ako aj pri posúdení výdavkov súvisiacich so zabezpečením nových zariadení, prístrojov resp. zmeny riadiacich systémov, ktoré nepovažoval za opravu, ale za nové zariadenia

dôsledne postupoval v súlade s ustanoveniami zákona č. 511/1992 Zb., zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej „zák. č. 595/2003 Z. z.“), zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej „zák. č. 431/2002 Z. z.“), ako aj s internými usmerneniami Ministerstva financií Slovenskej republiky (opatrenie č. 23054/2002 - 92 zo dňa 16. decembra 2002), a preto nebol daný dôvod prikloniť sa k názoru žalobcu. Podľa názoru prvostupňového súdu rozhodnutie správneho orgánu bolo dostatočne vypracované a v plnom rozsahu odôvodnené a zo strany súdu neboli voči nemu žiadne výhrady. Ohľadne požiadavky žalobcu, aby bol ustanovený súdny znalec na posúdenie otázky technického charakteru v súvislosti s vykonanými výmenami a opravami zariadení, súd konštatoval, že žalobca túto požiadavku nevzniesol v rámci správneho konania, a v tomto štádiu konania ju súd považoval za nedôvodnú. Súd konštatoval, že žalovaný sa pri rozhodovaní vysporiadal v celom rozsahu s námietkami žalobcu a dospel k záveru, že jeho postup ako aj rozhodnutie je v súlade so zákonom. O trovách konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu v zákonnej lehote podal žalobca odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného vrátane prvostupňového správneho rozhodnutia, zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň žiadal žalovanému uložiť povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške, ktorú vyčísli na výzvu súdu.

Odvolanie odôvodnil s poukazom na ust. § 205 ods. 2 písm. c/, d/ a f / O.s.p., kedy podľa jeho názoru prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne vec po právnej stránke posúdil. Žalobca zdôraznil, že z odôvodnenia rozsudku - ktoré začína na strane číslom 30 v poslednom odseku - je zrejmé, že prvostupňový súd sa v konaní obmedzil len na posúdenie otázky, či vykonané dôkazy, z ktorých žalovaný vychádzal nie sú pochybné, najmä s ohľadom na pramene, z ktorých pochádzajú alebo pre porušenie niektorej procesnej zásady správneho konania a tiež na otázku, či vykonané dôkazy logicky robia vôbec možným skutkový záver ku ktorému žalovaný dospel. Zo záveru prvostupňového súdu vyplýva, že sa rovnako ako žalovaný riadil výlučne gramatickým výkladom predložených zmlúv a že žiadnym spôsobom nezohľadnil argumentáciu žalobcu, pričom vôbec nezrejmil, prečo ju považoval za nedôvodnú. Zdôraznil, že vzhľadom na výrok rozsudku, sa dá predpokladať, že prvostupňový súd bol názoru, že skutkový stav bolo žalovaným dostatočne zistený, avšak prvostupňový súd tento svoj názor vôbec neodôvodnil a v konaní vo vzťahu k tejto otázke neuviedol jediný dôvod, pre ktorý považoval námietky žalobcu za neopodstatnené. Prvostupňový súd závery uvedené v znaleckom posudku, predloženom žalobcom v konaní, nielenže žiadnym spôsobom nezohľadnil, ale k návrhom žalobcu sa ani žiadnym spôsobom nevyjadril. Inými slovami prvostupňový súd sa zaoberal len návrhom žalobcu na ustanovenie súdneho znalca a nie už ostatnými procesnými návrhmi žalobcu viažucimi sa na predložený znalecký posudok. Žalobca uviedol, že je si vedomý skutočnosti, že súdy v konaní o žalobách podľa ustanovenia § 247 a nasl. O.s.p. nevykonávajú, s výnimkou prípadov uvedených v ust. § 250i ods. 2 O.s.p., dokazovanie vo vzťahu k skutkovej podstate napadnutého správneho rozhodnutia, ale iba dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti takéhoto rozhodnutia. Zdôraznil, že jednou z podmienok zákonnosti preskúmaného rozhodnutia je aj dostatočné zistenie skutkového stavu postačujúce na rozhodnutie vo veci a preto súd v rámci konania podľa § 247 a nasl. O.s.p. môže vykonať dokazovanie v tomto smere s tým, že uvedený názor potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 8 Sžo 360/2009 z 18. marca 2010. Žalobca uviedol, že z administratívneho spisu žalovaného, ako aj zo samotnej žaloby vyplýva, že povaha predmetných opráv bola jednou zo základných sporných otázok v konaní vedúcom k vydaniu napadnutého rozhodnutia, pričom žalovaný vo vzťahu k posúdeniu povahy predmetných úprav vychádzal z čisto formalistického výkladu a posúdenia parametrov pôvodných a nových súčastí zariadení. Žalobca naopak argumentoval tým, že je potrebné zohľadniť viaceré fakty a okolnosti, ktoré v správnom konaní podrobne špecifikoval a odôvodnil, avšak žalovaný ich nijako nezohľadnil. Argumenty predložené žalobcom v správnom konaní, ako aj v prvostupňovom súdnom konaní minimálne vzbudzujú pochybnosti o správnosti výkladu žalovaného a keďže správny orgán nevykonal žiadne kroky k ich odstráneniu, porušil podľa žalobcu svoju povinnosť zistiť čo najúplnejšie skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti. Žalobca uviedol, že formalistickým výkladom zmluvných dojednaní

a formalistickým posúdením predmetných opráv bez zohľadnenia odôvodnenej a podloženej argumentácie žalobcu v tomto smere došlo zároveň k porušeniu jednej zo základných zásad daňového konania, a to zásady, že správny orgán pri uplatňovaní daňových predpisov v daňovom konaní berie do úvahy vždy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre určenie alebo vybratie dane. Žalobca zdôraznil, že je nespochybniteľné, že v správnom konaní bol aktívny a spolupracoval so správcom dane, pričom, ak správca dane alebo žalovaný považovali jeho argumentáciu za nedostatočne podloženú, bolo ich povinnosťou vyzvať ho na jej doplnenie alebo preukázanie sporných skutočností, prípadne si mali sami zaobstarat' dôkazy, ktoré by bez pochybností preukázali alebo vyvrátili jeho argumenty (napríklad znalecké dokazovanie). Žalobca dôvodil, že je pravdou, že v súlade s § 29 ods. 8 zák. č. 511/1992 Zb. je v daňovom konaní veľká časť dôkazného bremena na daňovom subjekte, avšak tento fakt nijako neoslobodzuje daňové orgány od povinnosti zistiť čo najúplnejšie skutočnosti rozhodujúce pre správne určenie daňovej povinnosti. Uvedený názor bol opakovane potvrdený aj v rozhodovacej praxi súdov, pričom v tomto smere poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 SŽ 124/01 a 7SŽ 131 - 137/01, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 25. augusta 2011 sp. zn. 5Sžf/11/2011. Žalobca zdôraznil, že ak daňový subjekt predloží v konaní dôkazy, čo i len spochybňujúce závery daňového orgánu, nemôže daňový orgán bez ďalšieho na tieto neprihliadať, ale jeho povinnosťou je podniknúť kroky za účelom odstránenia rozporov. Ak tak neurobí, je rozhodnutie vydané za takéhoto stavu nezákonným rozhodnutím. Žalobca zdôraznil, že vzhľadom na postoj žalovaného v správnom konaní k jeho argumentácii ako aj k dôkazom ním predloženým, predložil v súdnom konaní dôkaz - znalecký posudok - preukazujúci pravdivosť jeho argumentácie, a teda dôkaz toho, že žalovaný dostatočne nezistil skutkový stav. Takýto dôkaz je možné v správnom súdnictve vykonať a podľa názoru žalobcu to bolo v tomto konaní aj nevyhnutné. Tým, že prvostupňový súd znalecký posudok nevykonával, došlo podľa názoru žalobcu k neúplnému zisteniu skutkového stavu veci. Žalobca tvrdil, že v prípade napadnutého rozhodnutia ide o prípad uvedený v ust. § 250i ods. 2 O.s.p., ktorý zároveň citoval s tým, že účelom tejto zákonnej úpravy vychádzajúcej z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva zaoberajúcej sa výkladom článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je zabezpečiť ochranu práva na spravodlivý proces v prípade, ak rozhodnutia správnych orgánov závažne zasahujú do práv ich adresátov. Z dôvodu, že na predmetnú vec sa vzťahuje tzv. plná jurisdikcia, sa súd nemal zaoberať iba zákonnosťou napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo, ale mal posúdiť aj jeho skutkové okolnosti. Žalobca sa domnieval, že za takýchto okolností prvostupňový súd v rozsudku nedostatočne posúdil skutkový stav. Uplatnenie zásady plnej jurisdikcie odvodil aj zo skutočnosti, že v prípade nepriaznivého výsledku tohto sporu, mu bude uložená pokuta v zmysle ustanovenia § 155 ods. 1 písm. f/ bod 1 v spojení sa ustanovením § 154 ods. 1 písm. e/ zák. č. 563/2009 Z. z o správe daní (Daňový poriadok). To, že pôjde o sankciu v zmysle ustanovenia § 250i ods. 2 O.s.p. priamo vyvolanú nepriaznivým rozhodnutím žalovaného v správnom konaní podľa žalobcu vyplýva okrem iného :

- a/ z opisu prípadov v ktorých daňový poriadok ukladá správcovi dane povinnosť uložiť pokuty
- b/ zo systematického zaradenia ustanovení o pokutách v piatej časti (zodpovednosť za porušenie povinností) daňového poriadku a
- c / zo sumy pokuty (trojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky), ktorej účelom je zjavne odrádzať od porušovania zákona a toto porušenie potrestať.

Dodal, že obdobne boli pokuty ukladané podľa ust. § 35 ods. 1 predtým účinného zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov. Žalobca uviedol, že uvedená argumentácia je podporená aj rozhodnutím ESLP z 24. februára 1994 vo veci W. v. C., číslo sťažnosti 12547/86. Žalobca aj na základe uvedeného vyjadril presvedčenie, že v napadnutom rozsudku mal súd uplatniť zásadu plnej jurisdikcie a zaoberať sa aj skutkovými okolnosťami podstaty veci, a to vzťahu ku všetkým namietaným porušeniam.

Žalobca poukázal na skutočnosť, že odôvodnenie rozsudku je napriek zložitosti veci a rozsahu spisového materiálu správneho orgánu pomerne stručné a navyše z neho nie je možné zistiť, akými úvahami sa prvostupňový súd pri posudzovaní dôkazov, ktoré sú podkladom rozsudku, riadil a prečo sa nezaoberal viacerými bodmi argumentácie žalobcu. Vo vzťahu k nezohľadneniu odpisov technického zhodnotenia alebo obstarania majetku (podrobne uvedené v bodoch 62 až 71 žaloby) a k všeobecnému porušeniu predpisov upravujúcich daňové konanie a zásady daňového konania (podrobne uvedené v bodoch 72 až

82 žaloby) sa prvostupňový súd dokonca vôbec nevysporiadal s námietkami žalobcu, a k týmto námietkam žalobcu sa ani stručne nevyjadril. Žalobca zdôraznil, že z takto odôvodneného rozhodnutia nevyplýva záver, ktorý by bol pre žalobcu alebo tretiu osobu zrozumiteľný a už vôbec nie presvedčivý. Potreba zrozumiteľného a presvedčivého rozsudku je v tomto prípade podľa názoru žalobcu umocnená skutočnosťou, že rozsudkom potvrdený platobný výmer výrazne zasiahne do majetkovej sféry žalobcu. Záverom zdôraznil, že potreba riadneho odôvodnenia rozsudkov bola opakovane potvrdená aj Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“), pričom poukázal na uznesenie ústavného súdu č. IV. ÚS 176/05 zo 14. júna 2005 .

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že sa stotožňuje s právnym posúdením veci v rozsudku krajského súdu a námietky žalobcu v odvolaní považoval za neopodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok je potrebné z dôvodu závažného procesného pochybenia zrušiť.

Zmyslom a účelom platnej právnej úpravy správneho súdnictva je poskytovať efektívnu ochranu verejným subjektívnym právam fyzických a právnických osôb.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté (§ 244 ods. 1, 2 O.s.p.).

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy (t. j. druhej hlavy piatej časti) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250j ods. 1 O.s.p. ak súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (ďalej len "v medziach žaloby") dospel k záveru, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom, vysloví rozsudkom, že sa žaloba zamietá.

V zmysle citovaného ustanovenia § 250j ods. 1 O.s.p. príslušný súd rozhodne vo veci samej tak, že žalobu zamietne, ak zistí, že rozhodnutie a postup správneho orgánu v medziach žaloby sú v súlade so zákonom. Záver o súlade postupu a rozhodnutia správneho orgánu so zákonom sa týka rozsahu a dôvodov, pre ktoré bola žaloba podaná.

Procesnému právu účastníka konania vznášať v žalobe námietky nezákonnosti voči postupu a rozhodnutiu správneho orgánu zodpovedá povinnosť správneho súdu preskúmať rozhodnutie správneho orgánu v rozsahu žalobných námietok, o vznesených námietkach rozhodnúť a pokiaľ ich nepovažoval za dôvodné, vysvetliť a vyložiť, z akých dôvodov. Ak tak správny súd neurobí, zaťažuje svoje rozhodnutie nielen vadami spočívajúcimi v porušení všeobecných procesných princípov - podraditeľných pod vadu konania v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. - ale súčasne postupuje aj v rozpore so zásadami vyjadrenými v druhej hlave, siedmom oddiele Ústavy Slovenskej republiky (predovšetkým čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (ďalej aj „Dohovor“; porov. II. ÚS 9/00, I. ÚS 35/01, I. ÚS 26/94, IV. ÚS 156/03).

Podľa § 157 ods.2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôvodov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Citované zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vykladať a uplatňovať tak, že rozhodnutie súdu musí obsahovať dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené.

V správnom súdnictve je súd viazaný žalobou vymedzeným rozsahom a dôvodmi preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, čomu zodpovedá povinnosť súdu rozhodnúť o všetkých žalobných námietkach a v odôvodnení sa s nimi vysporiadať.

V tomto smere poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Sžo/25/2011 z 25. januára 2012, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že :

„V správnom súdnictve je (krajský) súd viazaný obsahom jednotlivých bodov žaloby a v odôvodnení rozhodnutia sa musí s nimi vysporiadať. Len Najvyššiemu súdu SR ako odvolaciemu súdu v správnom súdnictve zákon umožňuje, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, v odôvodnení sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP); ak Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhoduje ako odvolací súd v obdobnej veci, aká už bola predmetom konania pred odvolacím súdom, môže v odôvodnení poukázať už len na podobné rozhodnutie, ktorého celý text v odôvodnení uvedie (§ 250ja ods. 7 OSP). Krajského súdu ako súdu prvého stupňa v správnom súdnictve sa citované zákonné ustanovenia netýkajú a nerešpektovaním platných princípov na riadne odôvodnenie rozhodnutia krajský súd v správnom súdnictve odníma účastníkovi možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (rozsudku krajského súdu), voči ktorému má právo podať opravný prostriedok (odvolanie). Z citovaného odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd sa uvedených zákonných zásad dôsledne nepridržiaval, čím sa stalo jeho rozhodnutie nepreskúmateľným pre nedostatok dôvodov a preto mu chýba presvedčivosť, požadovaná zákonom (§ 157 ods. 2 posledná veta v spojení s § 246c ods. 1 prvá veta OSP)“.

Posudzujúc obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, odvolací súd dospel k záveru, že argumentácia žalobcu v odvolaní, týkajúca sa nepreskúmateľnosti prvostupňového rozsudku z dôvodu jeho nedostatočného odôvodnenia, je v plnom rozsahu opodstatnená. Prisvedčil mu v tom, že krajský súd odôvodnenie výroku napadnutého rozsudku založil iba na formálnom i keď rozsiahlo opíše jednotlivých zmlúv, v podstate bez akéhokolvek vysporiadania sa s argumentáciou žalobcu uvedenou v žalobe, pričom vlastnému právnomu odôvodneniu rozsudku venoval pozornosť v minimálnom rozsahu (na strane č. l. 31), čím postihol napadnutý rozsudok deficitom nepreskúmateľnosti odvolacím súdom.

Pokiaľ teda v posudzovanej veci krajský súd nepreskúmal komplexne žalobcove procesné i hmotné námietky, podľa názoru odvolacieho súdu postupoval nedôsledne, a uvedeným postupom bolo porušené jeho právo na spravodlivý a riadny súdny proces, právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde ako aj zásada spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd. Ústavný súd Slovenskej republiky už vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany“ (IV. ÚS 115/03).

Za stavu, že súd prvého stupňa s žalobnými dôvodmi dostatočne nezaoberal, odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné ako skonštatovať, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nezodpovedá požiadavke vyplývajúcej z ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. v zmysle ktorej je povinnosťou súdov uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody na ktorých svoje rozhodnutie založili. Súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu je totiž nepochybne požiadavka, aby sa príslušný všeobecný súd v konaní právne korektným spôsobom a zrozumiteľne vyrovnal nielen so skutkovými okolnosťami prípadu, ale aj s vlastnými právnymi závermi, ktoré ho viedli ku konkrétnemu rozhodnutiu. Podľa názoru odvolacieho súdu odôvodnenie predmetného rozhodnutia krajského súdu uvedené atribúty nespĺňa.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom možno vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania znemožnil realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva, pričom možnosť konať pred súdom prvého stupňa, je účastníkovi odňatá vždy, ak jeho rozhodnutie neposkytuje účastníkovi konania dostatočné argumenty preukazujúce zákonnosť jeho rozhodnutia alebo postupu.

U nepreskúmateľného rozhodnutia nemožno hodnotiť správnosť relevantných právnych otázok ani vady správneho konania, pretože bolo nutné takéto rozhodnutie zrušiť a otvoriť tým krajskému súdu procesný priestor pre vydanie rozhodnutia nového, ktoré nebude postihnuté zmieneným deficitom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, s poukazom na vyššie uvedené, zrušil z procesných dôvodov podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. napadnutý rozsudok a vec podľa § 221 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie bez toho, aby sa zaoberal meritom veci.

V ďalšom konaní prvostupňový súd prejedná vec v medziach podanej žaloby, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami žalobcu, vrátane odvolacích námietok, znova o nej rozhodne a svoje rozhodnutie aj riadne a presvedčivo odôvodní.

Súčasne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí opätovne rozhodne o náhrade trov konania vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvej O.s.p.).

Podľa § 250ja ods. 4 O.s.p. súd prvého stupňa aj správny orgán sú viazané právnym názorom odvolacieho súdu, ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.